Ympäristöministeriö | MUISTIO | HE 221/2018 vp

LsN Erja Werdi | 26.11.2018

Ympäristövaliokunnalle

Ympäristöministeriö kannattaa ehdotetun konkurssilain 16 a luvun lisäämistä ja muita tähän lukuun liittyviä säännösehdotuksia ja pitää näitä ehdotuksia tarpeellisina, perusteltuina sekä hyvin valmisteltuina. Ympäristöministeriö on osallistunut mietintöä laatineen työryhmän työhön sekä lausuntovaiheen jälkeiseen jatkovalmisteluun. Esitys on osaltaan osa laajempaa toissijaisten ympäristövastuujärjestelmien (TOVA-järjestelmä) kehittämistyötä.

Ympäristövastuiden aseman selkeyttämisehdotukset konkurssitilanteissa ovat edellyttäneet myös useiden muiden lakien muutosehdotusten sisällyttämistä esitykseen. Tähän kokonaisuuteen kuuluvat ympäristöministeriön hallinnonalan jätelain (646/2011) ja maa-aineslain (555/1981) muutosehdotukset. Hallituksen esitys on myös tältä osin onnistunut.

Asianomaisen valvontaviranomaisen ja pesänhoitajan yhteistyö on jatkossa keskeisemmässä asemassa konkurssipesien ympäristövastuukysymyksissä. Esitykseen sisältyvien muutosten täytäntöönpano edellyttää informaatio-ohjausta.

Lisäksi ympäristöministeriö painottaa, että konkurssiasioista annetun oikeusministeriön asetuksen muutosluonnos, joka oli lausunnolla osana tätä puheena olevaa kokonaisuutta, on tarpeen toteuttaa. Asetusmuutoksella olisi tarkoitus osaltaan varmistaa valvontaviranomaisten tiedonsaantia konkurssista.

> Asetukseen tulisi sisällyttää säännökset siitä, että pesänhoitajan olisi viipymättä ilmoitettava konkurssin alkamisesta asianomaiselle valvontaviranomaiselle, jos velallisen toiminnassa on harjoitettu esimerkiksi ympäristönsuojelulaissa (527/2014), jätelaissa ja maa-aineslaissa (555/1981) tarkoitettua luvan- tai ilmoituksenvaraista taikka rekisteröitävää toimintaa. Tämä on viranomaisten kannalta erityisen tärkeää.

Ympäristöministeriössä jatketaan TOVA-järjestelmien kehittämistyötä. Jatkossa kehittämistyön painopisteinä ovat TOVA-rahoitusjärjestelmien kehittäminen TOVA-työryhmän mietinnössä (YMra 23/2014) esitettyjen vaihtoehtojen pohjalta sekä jätevakuuksien valvonta- ja hallintokäytäntöjen tehostaminen. TOVA-rahoitusjärjestelmän kehittämisen tueksi on parhaillaan haussa VN TEAS-hanke ”Ympäristövahinkojen korvauksien rahoittaminen maksukyvyttömyystilanteissa – Parhaat käytännöt ja vertailu” –hanke. Myös ympäristöministeriön strategia sisältää TOVA:a koskevan kirjauksen seuraavasti: Ympäristöriskit on tunnistettu ja ne hallitaan. Uudistettu ympäristövastuiden rahoitusjärjestelmä (TOVA II) otetaan käyttöön, jotta yritysten ympäristövelvoitteet tulevat hoidetuiksi ilman valtion taloudellista väliintuloa.